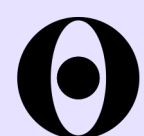
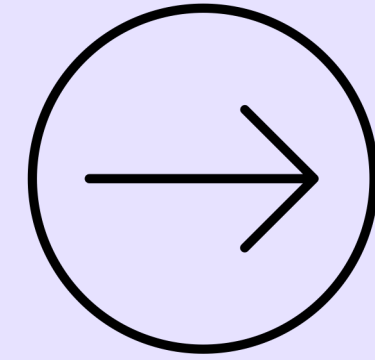

Muotoilu tarkoittaa paitsi tuote- ja palvelukehitystä, myös erilaisia monitieteisiä tapoja ratkaista tuotevalmistajien ja palveluntarjoajien ja heidän asiakkaidensa haasteita.

Muotoilun käyttö on laajentunut jalostusaloilta palveluihin, mikä on näkynyt immateriaalisen suunnittelun kasvuna perinteisen tuotesuunnittelun rinnalla ja strategisen suunnittelun kehityksenä palveluteollisuudessa.

Muotoilualan yritykset toimialoittain tilastollisesti

Muotoilualojen ja muotoilua tuottavien yritysten luokittelu on sopimuksenvaraista, sillä muotoilualoista ei ole kansainvälisesti hyväksytyjä tilastosuosituksia.

Tässä selvityksessä muotoilualan yritystoiminnalla tarkoitetaan yrityksiä, jotka tilastoituvat Nace2008 -toimialaluokituksen mukaan muotoiluintensiivisen teollisuuden, muotoilun palveluyritysten (muotoilutoimistot), digitaalisen muotoilun sekä rakennetun ympäristön muotoilun osaamisaloille, jotka jakaantuvat edelleen moniin alatoimialoihin.

Muotoilun toimiala

● MUOTOILUN PALVELUYRITYKSET

Muotoilualan palveluyritykset, joilla ei ole omaa tuotannollista toimintaa vaan liiketoiminta perustuu henkilöstön asiantuntijuuteen.

- Kolme alatoimialaa: Sisutussuunnittelu, teollinen muotoilu, graafinen suunnittelu

● DIGITAALINEN MUOTOILU

Ohjelmisto- ja pelialan yrityksiä tuote- ja palveluyrityksiä. Digitalisaatio tuo koko toimintaympäristöön muutoksia ja uusia toimintatapoja. Muotoilulla on tässä merkittävä rooli, ja muotoilulla onkin nykyisin tiivis rooli digihankkeissa.

- Kolme alatoimialaa: Tietokonepelien kustantaminen, ohjelmistojen kustantaminen, ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus

● MUOTOILUINTENSIIVINEN VALMISTUS

Yritys, jonka valmistamissa tuotteissa on fyysisillä ominaisuuksilla, käytännöllisyydellä tai yksilöllisyydellä on erityisen tärkeä merkitys tuotteen loppukäyttäjälle. Valmistus voi olla yksilöllisten tuotteiden valmistusta piensarjatuotantona tai teollisesti.

- Kymmeneen alatoimialaa: tekstiilien, vaatteiden, nahkatuotteiden, puutuotteiden, lasituotteiden, keraamisten tuotteiden, kivituuotteiden, metallituotteiden, huonekalujen, kultasepän tuotteiden valmistus

● RAKENNETUN YMPÄRISTÖN MUOTOILU

Arkkitehtuurin ja maisemasuunnittelun palveluyritykset. Arkkitehtuurin avulla parannetaan rakennetun ympäristön laatua loppukäyttäjän näkökulmasta, mikä puoltaa arkkitehtipalvelujen ja maisemasuunnittelun sisällyttämistä muotoilualoihin.

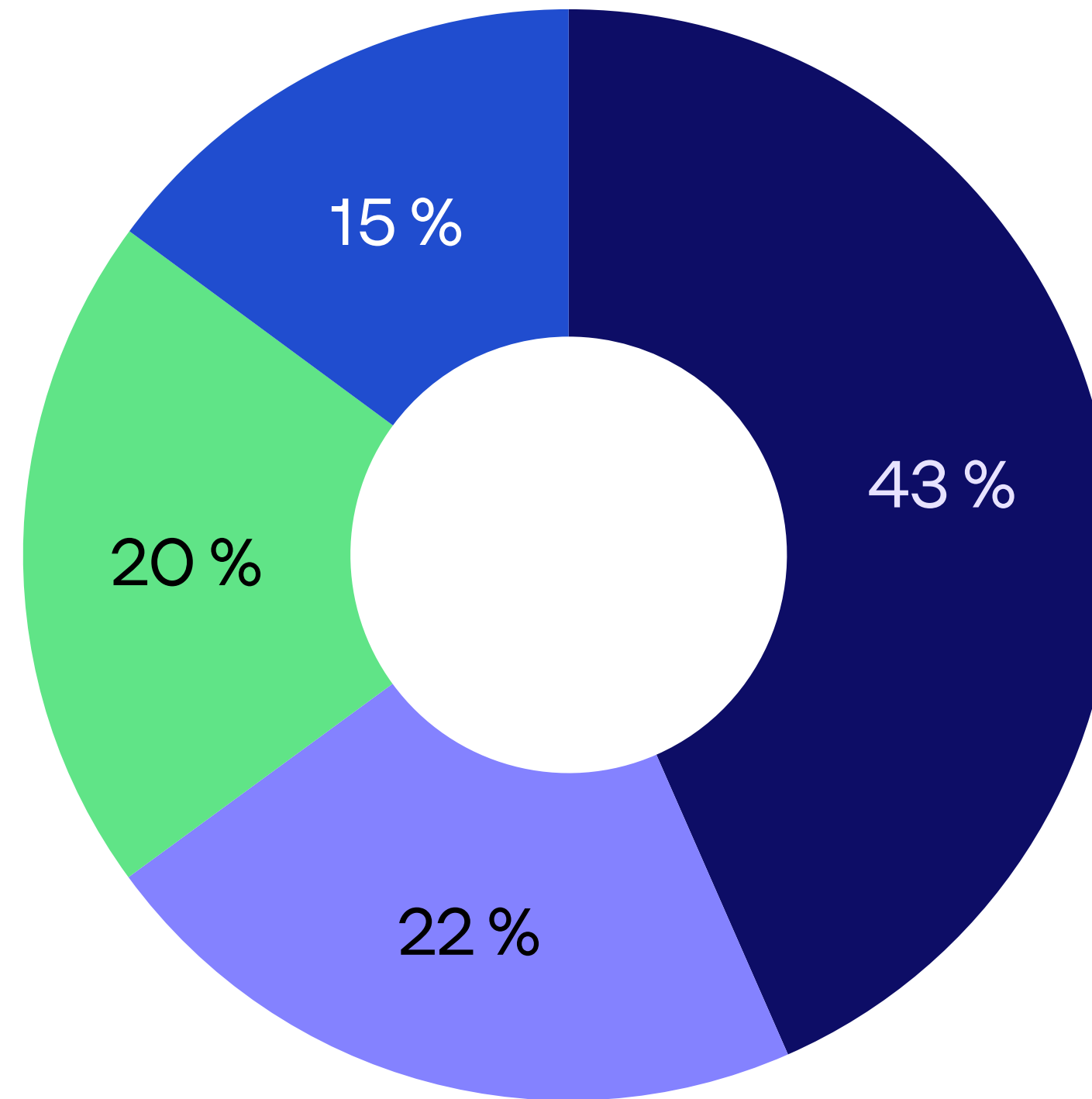
- Kaksi alatoimialaa: Arkkitehtipalvelut, maiseman hoitopalvelut

YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ

Vuonna 2023 Suomessa
toimi noin

21 770

muotoilualan yritystä.
Yritysten määrä on
kasvanut tasaisesti
vuodesta 2018.

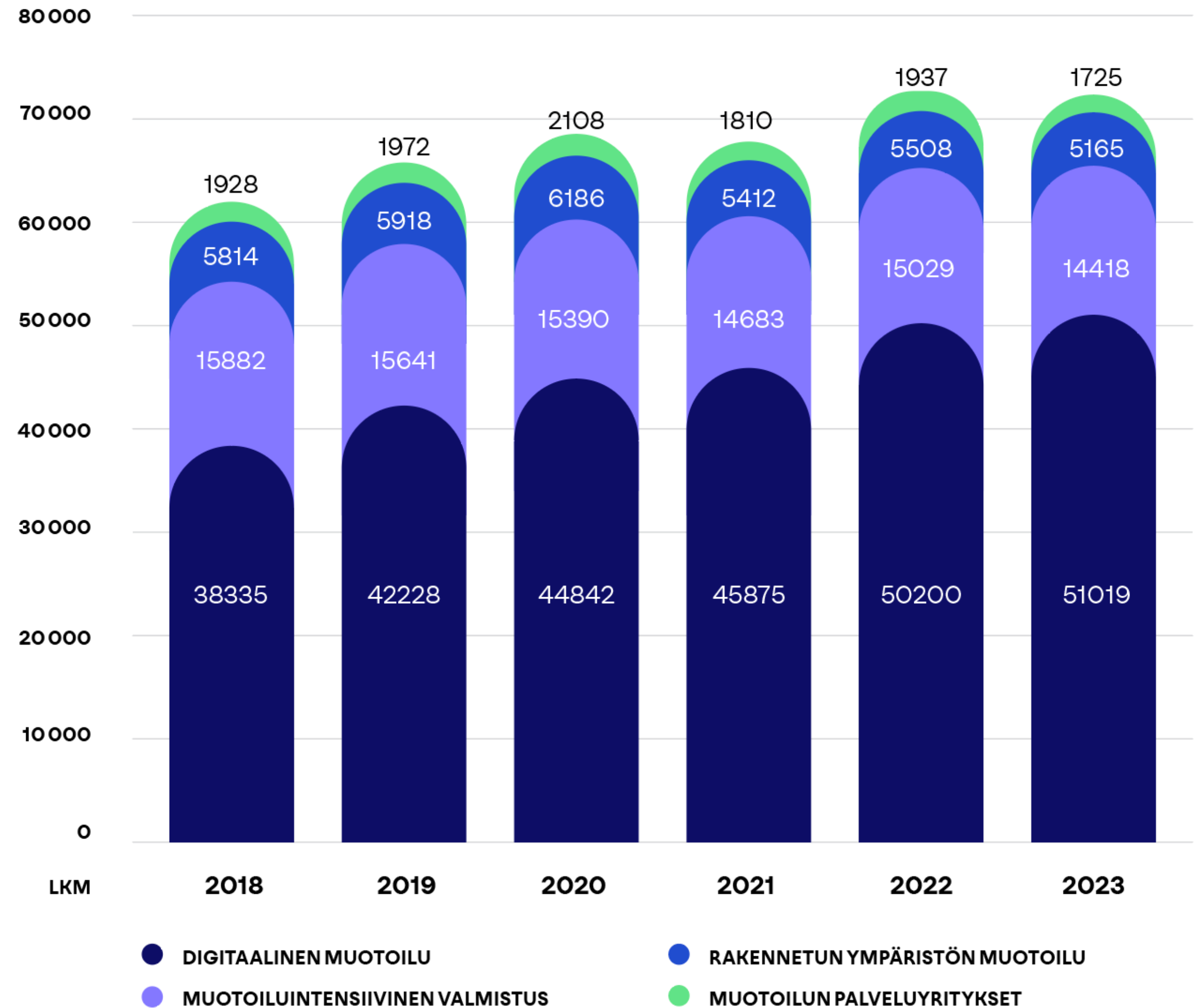
43 %

yrityksistä keskittyy
digitaaliseen
muotoiluun

- Muotoilun palveluyritykset
- Muotoiluintensiivinen valmistus
- Rakennetun ympäristön muotoilu
- Digitaalinen muotoilu

Muotoilualan
yritykset työllistävät
yhteensä yli
72 000
henkilöä.

Muotoilualan yritysten henkilöstön kehitys päätoimialoittain 2018–23, lkm

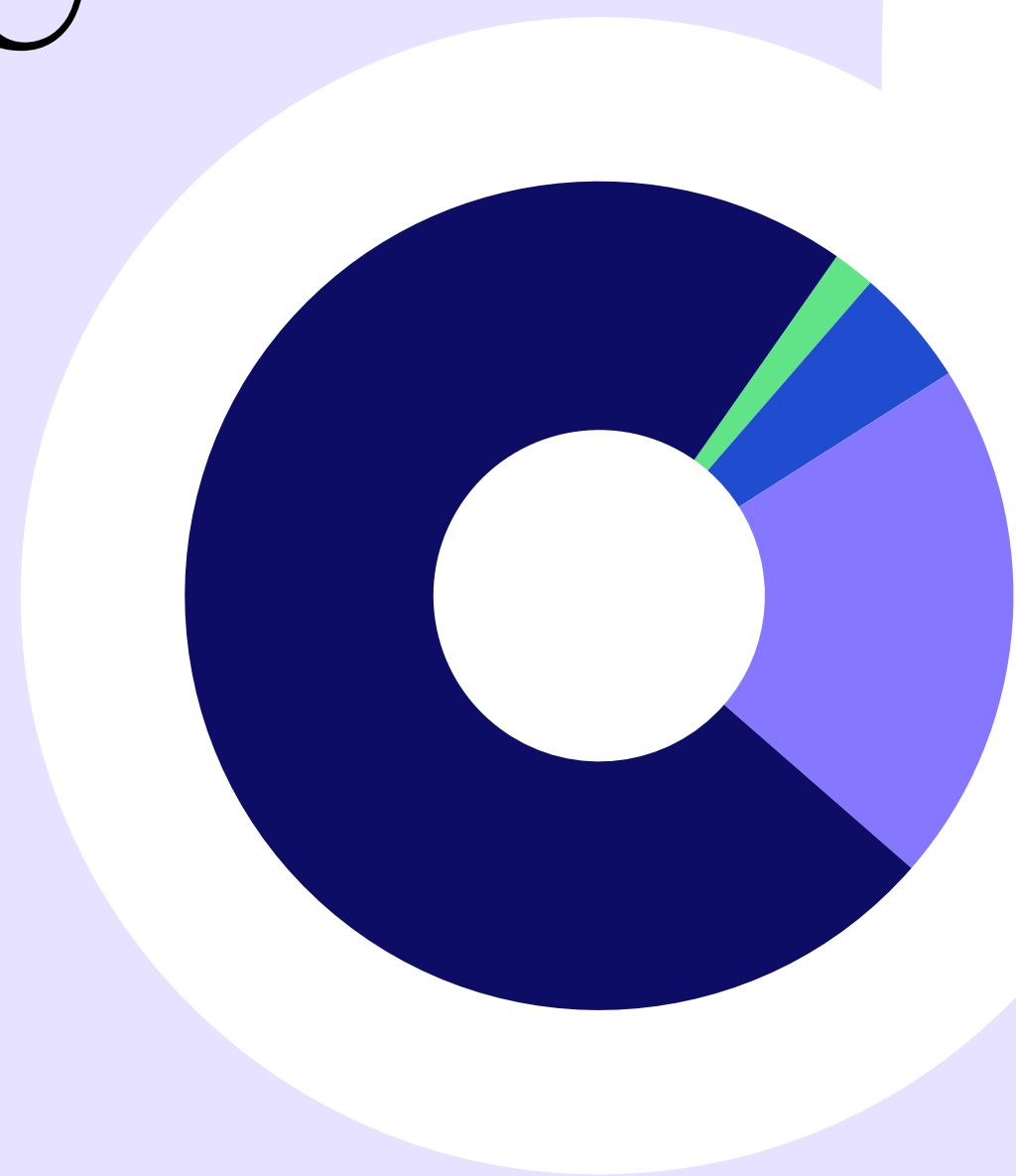
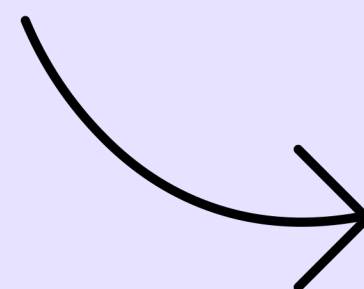

Lähde: Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastot, Tilastokeskus.

LIKEVAIHTO

16,7 mrd. €

muotoilualan yritysten
yhteenlaskettu liikevaihto
vuonna 2023

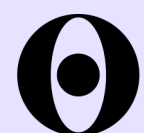
Muotoilualan yritysten liikevaihto
2023 ja sen nimellinen kasvu
2022–2023 (%)

● 274 MILJ. €	MUOTOILUN PALVELUYRITYKSET	↓ 12 %
● 768 MILJ. €	RAKENNETUN YMPÄRISTÖN MUOTOILU	↓ 1 %
● 3,4 MRD. €	MUOTOILUINTEENSIIVINEN VALMISTUS	↓ 14 %
● 12,2 MRD. €	DIGITAALINEN MUOTOILU	↑ 6 %

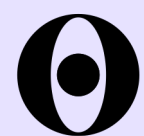
496 mrd. €

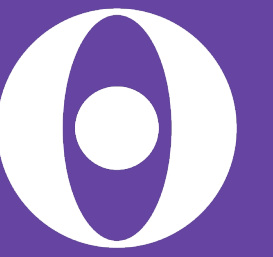
muotoilun asiakastoimialojen
yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2023

- 173 MRD. € TEOLLISUUS
- 144 MRD. € KAUPPA
- 134 MRD. € PALVELUT
- 45 MRD. € RAKENTAMINEN

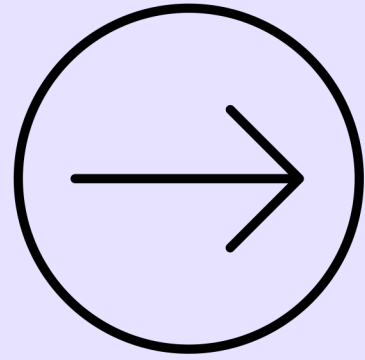

Heikosta talouden suhdanteesta huolimatta digitaalinen muotoilu oli vuonna 2023 edelleen kasvava toimiala, kun taas muotoilun palveluyritysten, muotoiluintensiivisen valmistuksen ja rakennetun ympäristön muotoilun toimialoilla työllisyys ja liikevaihto ovat laskeneet.

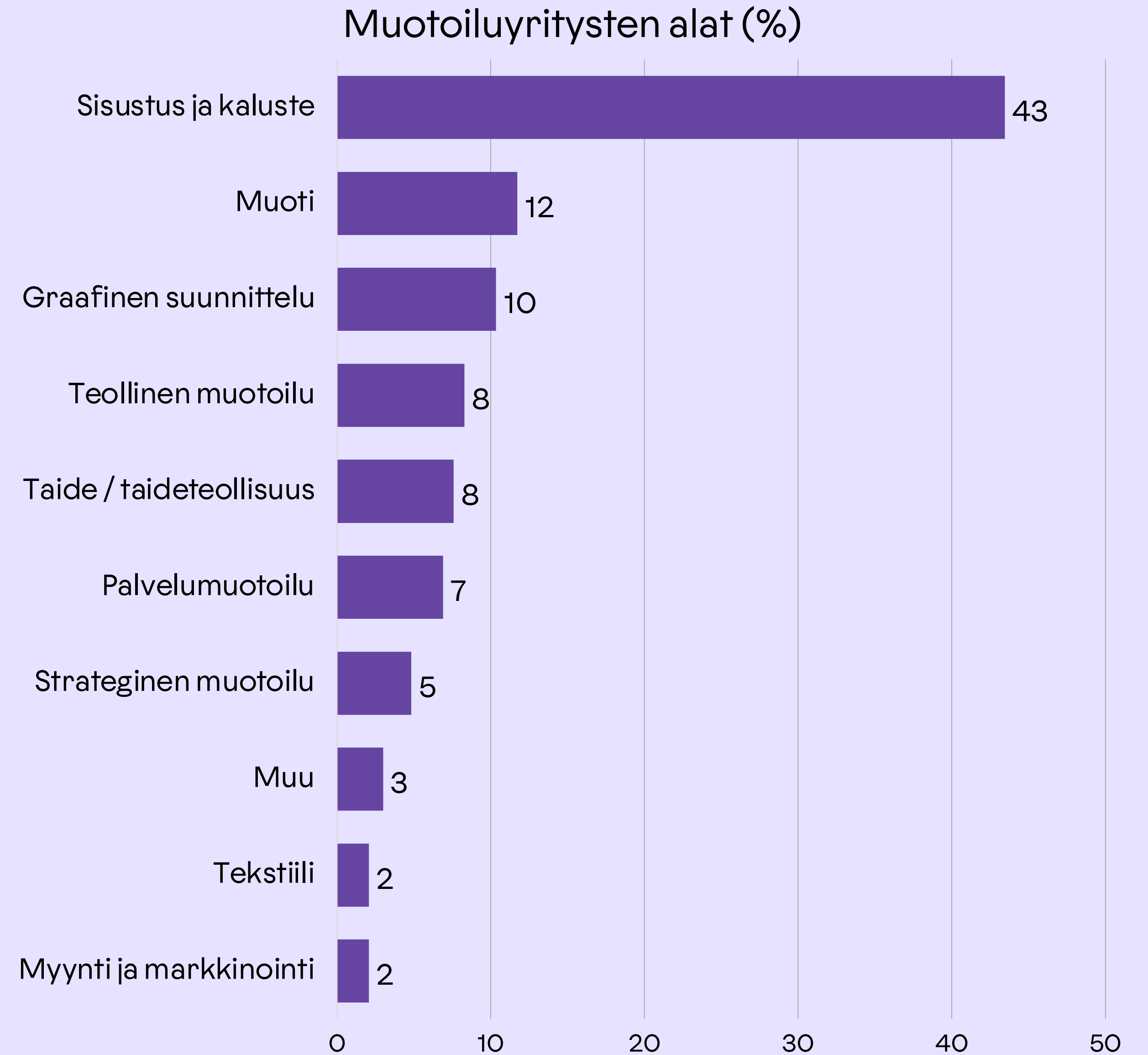

Muotoilualueen suhdannenäkymät

Osana vuoden 2023 suhdannekatsausta analysointiin 145 osakeyhtiömuotoisen muotoilualan esimerkkiyrityksen tilinpäätöstietoja. Analyysin tarkoituksena oli täydentää suhdannekyselyssä saatuja tuloksia ja laajemman otannan taloustilanteen kehityksen tarkasteluun.

Yritykset oli valikoitu vertailuun monipuolisesti eri muotoilun alueilta (tuotemuotoilu, tilasuunnittelu, palvelumuotoilu, taide). Kaikkien esimerkkiyritysten pääasiallinen liiketoiminta perustuu muotoiluun.

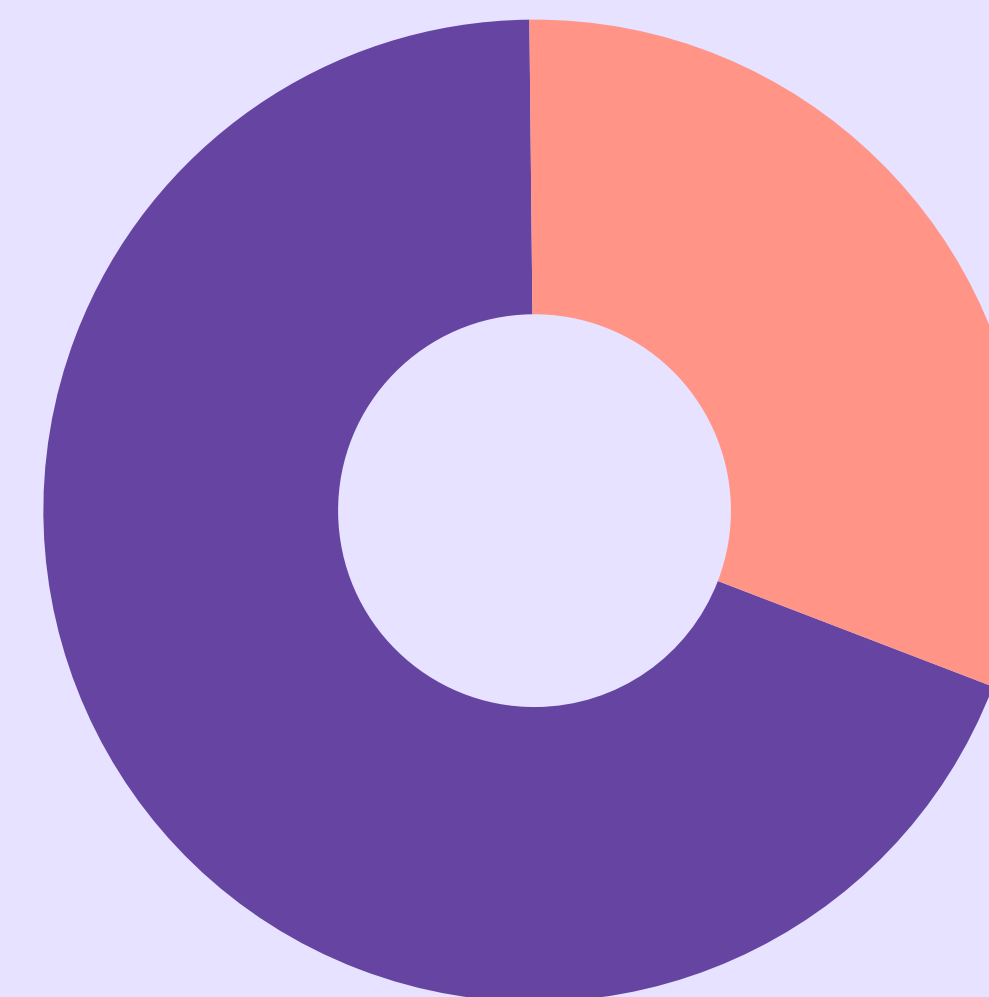

Tyypillinen
muotoilualan
yritys on pieni tai
mikroyritys

68%

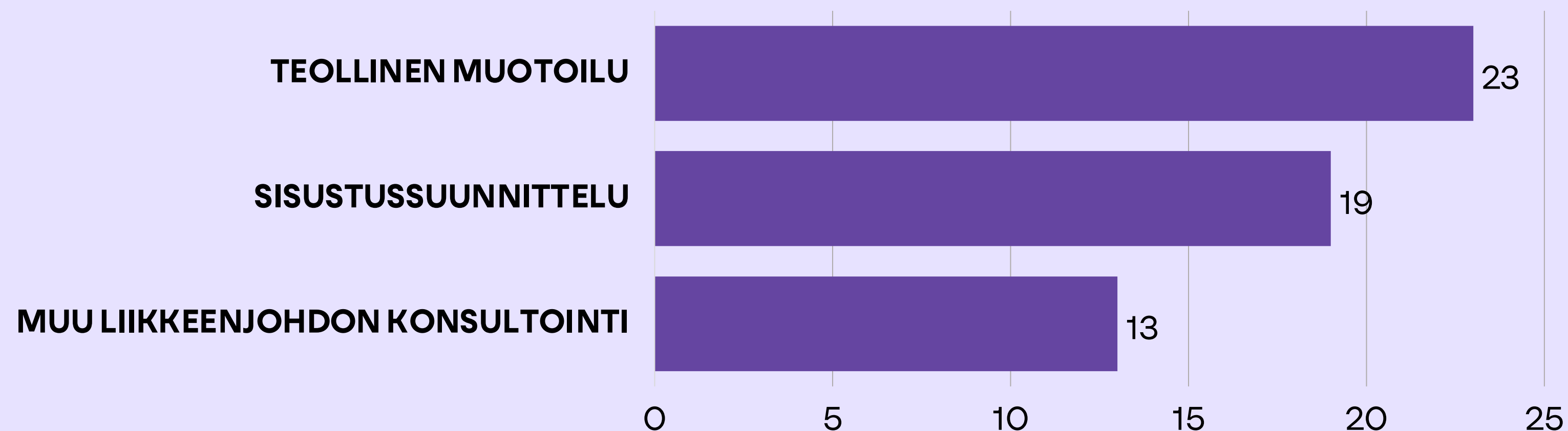
kotipaikka on
pääkaupunkiseudulla

Päähyödykkeet

■ TUOTTEET ■ PALVELUT

Yritysten keskeiset päätoimialat (%)

62%

yrityksistä on
työnantajarekisterissä

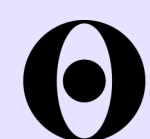
Muotoilualan yrityksiä leimaa heikko kannattavuus, ja tilannetta vaikeuttaa heikosta taloustilanteesta johtuva tilauskannan supistuminen sekä heikko kysyntä.

Vakavaraisuus on kuitenkin säilynyt suurimmassa osassa yrityksiä ennallaan.

Myös tulevaisuuden näkymät koetaan muotoilualan yritysten keskuudessa heikoiksi, sillä vain kolmannes uskoo kannattavuuden parantuvan.

Kannattavuutta mittaava liike-tulosprosentti oli muotoilualan esimerkkiyrityksissä keskimäärin (mediaani)

4,3 %

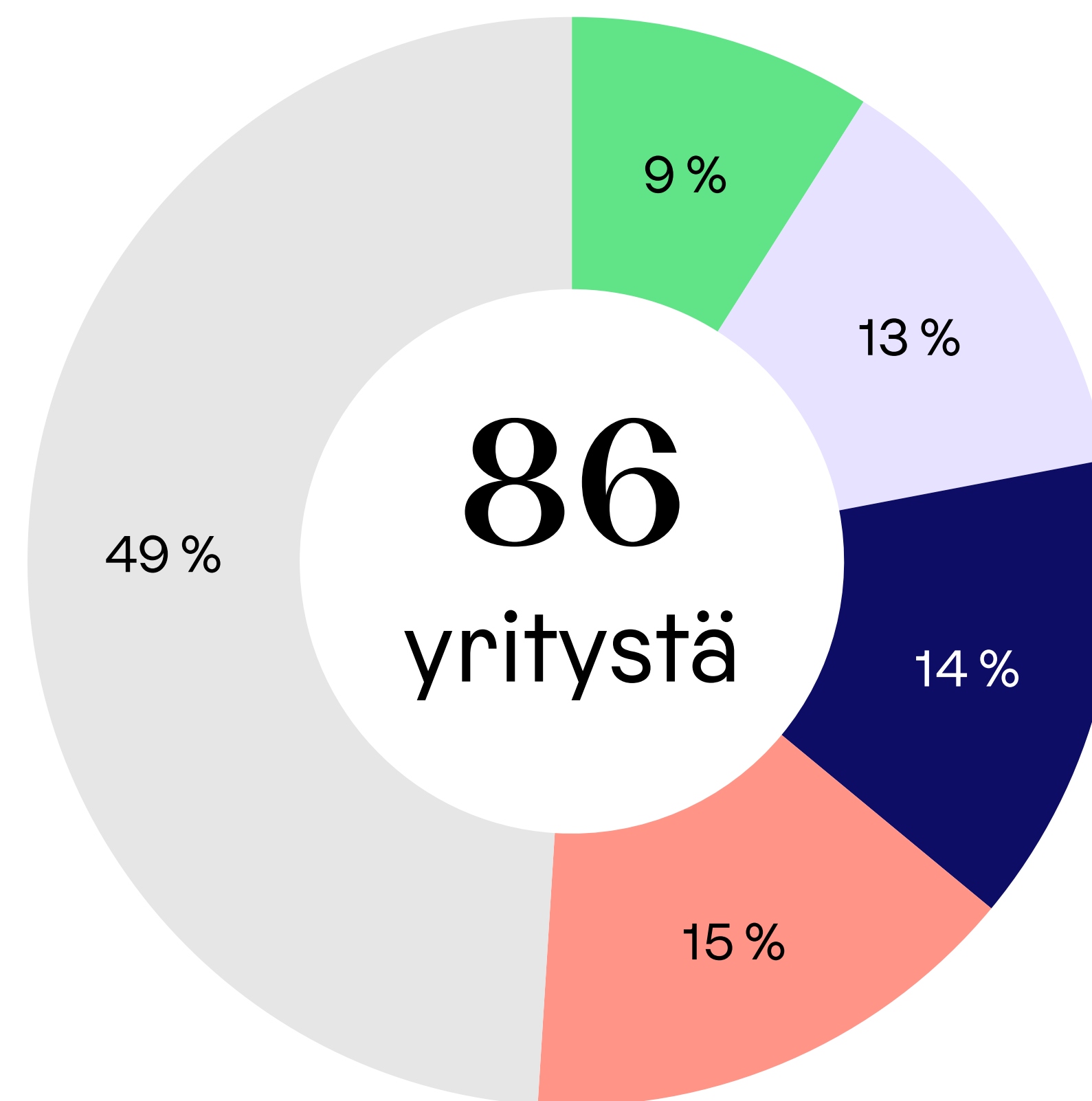
Muotoiluyritykset kasvavat mahdollisuuksien mukaan

Muotoilualan yritykset ovat keskimäärin kasvuhakuisempia kuin suomalaiset pk-yritykset yleisesti. Tärkein kasvukeino on myynnin ja markkinoinnin tehostaminen.

Muotoiluyritysten rahoitus on pääosin omarahoitteista, mikä rajoittaa niiden kasvumahdollisuuksia ja investointeja.

Kassarahoitus on yleisin rahoitusmuoto, ja toiseksi merkittävin rahoituksen lähde on apurahat. Moni muotoilualan yritys siis käyttää liiketoiminnasta syntyvää kassavirtaa päivittäisten toimintojen rahoittamiseen, jolloin varoja ei välttämättä jää riittävästi liiketoiminnan kehittämiseen tai kasvuhankkeisiin.

Muotoilualan esimerkkiyritysten kasvuyrittäjäyys liikevaihdon kehityksellä mitattuna 2020–23 (%).

- Nopean kasvun yritys
- Maltillisen kasvun yritys
- Aseman säilyttäjä
- Negatiivisen kehityksen yritys
- Muut (alle 3 hlö yritykset)

Muotoiluyritysten asiakaskunta keskittyy paikallisille ja valtakunnallisille markkinoille

Heikentynyt kysyntä heijastuu muotoilualan yrityksiin. Tiukka taloustilanne on kasvattanut hintakilpailua, mikä ajaa ahtaalle erityisesti muotoilualan palveluyrityksiä. Tämä on haastavaa jo valmiiksi heikon muotoilualan yritysten kannattavuuden kannalta.

Kun kysyntä laskee ja kilpailu kiristyy, muotoiluyritykset joutuvat tekemään jopa aiempaa enemmän työtä perustellakseen työnsä arvon asiakkaalle siitä huolimatta, että muotoilu ja sen arvo on yhä laajemmin tunnustettu asiakastoimialoilla.

Merkittävimpiä asiakastoimialoja: kiinteistö- ja rakennusala, julkishallinto sekä teollisuus.

Muotoilualan keskeisiä haasteita ovat kustannusten nousu, hidas kansainvälistyminen ja osaajapula. Toisaalta digitalisaatio ja kestävä kehityksen ratkaisut tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia alan kehittymiselle. Positiivista on myös, että alan suhdanneodotukset ovat myönteisemmät verrattuna yleiseen pk-yrityskenttään.

Ornamo seuraa vuosittain muotoilualan suhdannenäkymiä

Ornamo ry:n muotoilualan yrittäjyyttä ja markkinatilannetta kartoittava yrityskysely suoritettiin elo-syyskuussa 2024. Määräaikoihin mennessä kyselyyn vastasi 24 muotoilualan yrittäjää, joista valtaosa oli mikroyrittäjiä.

Vastaajista sisustusarkkitehtitoimistoja oli 29 %. Taideteollisia tuotteita piensarjatuotantoa valmistavia yrityksiä sekä varsinaisia taidealan yrityksiä oli kumpiakin 17 %. Muita toimialoja edusti 37 % vastanneista. Muihin toimialoihin kuului muotoilutoimistoja, palvelumuotoilun yrityksiä, konsulttitoimistoja, teollisuusyritys ja yksi arkkitehti- ja insinööritoimisto.

Kyselyn tuloksia on hyödynnetty tämän esityksen muotoilualan erityispiirteitä kuvaavissa havainnoissa.

Tutustu raporttiin: www.ornamo.fi/muotoiluala

ORNAMO

Tiivistelmän toimitus

Emmi Putkonen, Ornamo

Alkuperäinen raportti

Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith

WWW.ORNAMO.FI | [@ORNAMORY](https://twitter.com/ORNAMORY)